

Yttrande över *Regionplan för Skåne 2022–2040* från MalmöLundregionen

MalmöLundregionen är ett samarbete mellan 12 kommuner i sydvästra Skåne som tillsammans utgör mer än halva Skånes befolkning. MalmöLundregionen är Skånes nationella tillväxtmotor och en dynamisk del av Öresundsregionen och Europa. Målsättningen med samarbetet är att tillsammans vara en hållbar och sammankopplad storstadsregion med Sveriges bästa livsmiljö och näringslivsklimat år 2035.

I detta yttrande redogörs för hur MalmöLundregionen ser på samrådsförslag till *Regionplan för Skåne*. Yttrandet hålls på en övergripande nivå, för mer detaljerade synpunkter gällande innehåll och omfattning i regionplanens olika delar hänvisas till möten och dialoger med Region Skåne. Flera enskilda kommuner inom MalmöLundregionen inkommer också med yttranden som uttrycker mer kommunspecifika synpunkter.

Ärendet

Samrådsförslag till *Regionplan för Skåne* har målår 2040 och utblick mot 2050. Regionplanen syftar till att vara ett stöd för den fysiska planeringen i de skånska kommunerna för mellankommunala och regionala planeringsfrågor samt till att skapa goda livsmiljöer för alla och i hela Skåne. Regionplanen är det fysiska uttrycket av den regionala utvecklingsstrategin *Det öppna Skåne 2030*, och ska vara vägledande för efterföljande planering men är inte juridiskt bindande.

Regionplanen bygger på sex övergripande planeringsstrategier och en strukturkarta som tillsammans utgör planens övergripande strategiska riktning. Planeringsstrategierna bygger till stor del på de fem strategier som utgjorde grunden i strukturbildsarbetet *Strategier för det flerkärniga Skåne* som antogs 2013. De konkretiseras vidare i tematiska fördjupningar, ett tjugotal planeringsprinciper samt i en mark- och vattenanvändningskarta. I planen redovisas även utmaningar för Skåne samt en miljökonsekvensbeskrivning.

Övergripande synpunkter och reflektioner

MalmöLundregionen ser att ambitionen med regionplanen är att ta ett regionalt samlat grepp kring den fysiska planeringen i Skåne. Region Skåne har en viktig uppgift i att ge en samlad bild av nuläge och utmaningar i Skåne som underlag för kommunernas planering och mellankommunal samverkan. MalmöLundregionen anser att regionplanen ska underlätta och stödja den kommunala planeringen i frågor som behöver samordnas mellan regioner eller inom regionen. Regionplanen behöver förhålla sig till de ställningstaganden som finns i kommunernas befintliga gällande översiktsplaner och riktlinjer för bostadsförsörjning eftersom kommunerna har planmonopol.

Regionplanens inriktning, innehåll och ambitioner måste utvecklas över tid och i samråd med kommunerna. MalmöLundregionen menar att huvuddelen av detta utvecklingsarbete bör knytas till processer för kommande regionplaner.

MalmöLundregionens övergripande synpunkter på samrådsförslag till regionplan anges nedan.

Tydliggör regionplanens syfte

För att regionplanen ska utgöra ett stöd för Skånes utveckling bör den sätta större fokus på och tydliggöra Region Skånes bild av hur strategiskt viktiga fysiska strukturer som är viktiga för regionen ska utvecklas inom planeringshorisonten.

Regionplanens huvudsakliga syfte och inriktning bör vara att tydliggöra Skånes samlade potential och utmaningar för omvärlden, både nationellt och internationellt. Den övergripande ansatsen bör vara att särskilt belysa större regionala frågor som kommunerna inte kan lösa enskilt och peka ut en önskad riktning framåt.

Några exempel på utmaningar och frågor som behöver ökat fokus och tydlighet är klimatpåverkan, övergripande regionala lösningar för godstransporter, större infrastrukturutbyggnad, hållbar regional pendling, havsplanering, grön- och blåstrukturer samt lokalisering av större anläggningar. Frågor som Region Skåne har ansvar för – exempelvis regional utveckling, kollektivtrafik, infrastruktur och sjukvård - bör regionplanen vara extra tydlig kring. Med ökat fokus på de större regionala utvecklingsfrågorna ser MalmöLundregionen att regionplanen kan bli mer relevant som underlag för framtida beslut i frågor som är strategiskt viktiga för Skåne.

MalmöLundregionen ser gärna ett fördjupat resonemang kring hur visioner, mål och intressen i *Strukturplan för MalmöLundregionen* och berörda kommuners översiktsplaner tagits tillvara som grund för regionplanens ställningstaganden. Större målkonflikter mellan olika mål, styrdokument och kommunernas översiktsplaner behöver identifieras och beskrivas, exempelvis avseende hur regionplanen bidrar till att nå nationella och regionala klimatmål.

Vässa målbilden

Regionplanen skulle stärkas av en mer visionär målbild. Förslaget till regionplan uppfattas i huvudsak som en nulägesbeskrivning samt en redogörelse för redan tagna beslut. En tydligare bild av önskad utveckling fram till 2040 och en förstärkt utblick mot 2050 kan förmedla en målbild för Skåne som kan stärka regionens samlade förutsättningar för tillväxt och hållbar utveckling.

Redovisa och stöd MalmöLundregionens roll i Skåne

MalmöLundregionen är en viktig tillväxtmotor för Skåne, Öresundsregionen och Sverige. Var tolfte invånare i Sverige bor i MalmöLundregionen, här byggs flest bostäder i Skåne och mer än 150 000 personer pendlar dagligen inom området. MalmöLundregionens roll för Skånes utveckling framgår inte tillräckligt tydligt.

MalmöLundregionens mål är att år 2035 vara en hållbar och sammankopplad storstadsregion med Sveriges bästa livsmiljö och näringslivsklimat.

Det kräver ännu starkare kopplingar med omvärlden och att MalmöLundregionens roll som hållbar transit- och logistikregion behöver utvecklas. Kollektivtrafiken ska vara väl utbyggd och bostads- och arbetsmarknaden i balans. Mål och prioriteringar för tillväxt och utveckling beskrivs närmare i *Strukturplan för MalmöLundregionen*. I förslaget till regionplan framgår inte visionen om ett dynamiskt och attraktivt Skåne, och inte heller hur regionplanen stödjer MalmöLundregionens målsättning och prioriteringar. Detta anser MalmöLundregionen behöver framgå tydligare.

Skånes utveckling kräver starka kopplingar med omvärlden

Skåne har en central och viktig position i norra Europa. Öresundsregionen är Nordens största arbetsmarknadsregion och här bor en fjärdedel av Danmarks och Sveriges befolkning. Skånes och Köpenhamnsregionens gemensamma utveckling är avgörande för den internationella konkurrenskraften och hur arbets- och bostadsmarknaden utvecklas. Öresundsregionen har allt mer kommit att utvecklas till att vara en praktisk vardagsregion, men de senaste årens utveckling har gjort att integrationen går åt fel håll. Färdigställandet av Fehmarn Bält-förbindelsen kommer att påverka transportflöden till, från och genom Skåne vilket gör att regionen också får en starkare koppling till Tyskland.

Skånes strategiska fördelar och hur Skåne ska utveckla sin konkurrenskraft bör belysas tydligare för att stärka regionens utveckling. Underlag och strategier för stärkta infrastrukturkopplingar till gränsregioner och övriga världen behöver utvecklas, och så även för utvecklingen av Malmö Airport. Skånes hamnar har stor strategisk betydelse för godsflöden i Norra Europa vilket bör avspeglas i regionplanen. Även en hållbar och robust infrastruktur för energiförsörjning är avgörande för Skånes fortsatta utveckling.

Öresundsmetron och dess betydelse för Skåne och våra grannländer bör få större vikt i regionplanen. Fehmarn Bält-förbindelsens byggstart och Köpenhamns metrouitbyggnad föranleder att Öresundsmetron ska utredas så snart som möjligt. Det bör tydligare framgå i planen att en mellanstatlig utredning om Öresundsmetron ska ges klartecken snarast möjligast, oberoende av H/H-förbindelsen.

Flerkärnighetens roll för Skånes utveckling

Strategier för det flerkärniga Skåne antogs av regionfullmäktige 2013 och har sedan dess utgjort en utgångspunkt för de fysiska strukturerna i Skåne. Förtydliganden behövs kring hur Region Skåne ser på Skånes utveckling sedan strategierna togs fram, hur den flerkärniga strukturen förväntas bidra till Skånes utveckling och vad flerkärnigheten betyder för de enskilda orterna på längre sikt. Malmö och Lund som draglok för tillväxt och utveckling har stor betydelse för Skåne, vilket bör speglas i regionplanen.

Inför fortsatt process och kommande regionplaner anser MalmöLundregionen att det behövs en djupare dialog kring vilka fysiska strukturer som bäst bidrar till en positiv utveckling i Skåne.

Perspektiv som bör utvecklas

MalmöLundregionen vill betona att innehåll och ställningstaganden behöver utvecklas gemensamt i kommande regionplaneprocesser.

I förslag till regionplan identifierar och redogör Region Skåne för utmaningar, strategier och planeringsriktlinjer för Skånes fortsatta utveckling. MalmöLundregionen ser behov av att utveckla ett flertal perspektiv och att strategier tydligare knyts till utmaningar som identifieras. En av de stora utmaningarna för Skånes och MalmöLundregionens utveckling är hög arbetslöshet. Strategier som syftar till att stärka näringsliv och arbetsmarknad bör utvecklas. Ur ett socialt perspektiv bör jämställdhetsperspektivet belysas tydligare. Klimat- och miljöperspektivet behöver förstärkas, både avseende klimatanpassningsåtgärder och minskad klimatpåverkan. Särskilt strategier för minskade växthusgasutsläpp från resor och transporter bör utvecklas. Vad gäller blågrön struktur bör den vision för grönsstrukturen som framgår i strukturkartan tydligare kopplas till strategier. Ytterligare aspekter som bör framgå i planen är hållbar energiförsörjning, havsplanering samt synen på riksintressen.

Långsiktig och övergripande planering handlar om att etablera grunden för en hållbar utveckling. Detta perspektiv är inte tydligt i regionplanens målbild och behöver förstärkas.

Med utgångspunkt i det syfte som föreslås ovan i detta yttrande bör både strukturkarta och markanvändningskarta ha tydliga utvecklingsperspektiv med fokus på regionala strukturer som kan stärka Skåne. Övrigt kartmaterial fyller en viktig funktion som kunskaps- och planeringsunderlag för att ge en samlad bild av nuläge och utmaningar i Skåne, men bör generellt ses över avseende innehåll och detaljeringsgrad.

Process för framtagande

Att ta fram en regionplan för en region med 33 kommuner är en stor utmaning. MalmöLundregionen upplever att Region Skåne har haft ambitioner om en inbjudande och transparent process. Dock har förutsättningarna för möten och dialoger som ordnats för politiker och tjänstepersoner varit otydliga, bland annat avseende vilken typ av förankring som förväntats i kommunerna före och efter de möten som ordnats och vilken roll olika möten har haft för regionplanens innehåll.

Region Skåne har en viktig roll i att samla de skånska kommunerna för dialog kring strategiska regionala frågor samt att driva och representera Skånes samlade intressen nationellt och internationellt. MalmöLundregionen förutsätter och välkomnar en fortsatt tät dialog mellan Region Skåne och kommunerna för att möjliggöra ett gemensamt ägandeskap för regionplanen.

Burlöv, Eslöv, Höör, Kävlinge, Lomma, Lund, Malmö, Skurup, Svedala, Trelleborg och Vellinge står bakom yttrandet.

Den 29 april 2021

Phillip Sandberg
Ordförande MalmöLundregionen
Lunds kommun

Katrin Stjernfeldt Jammeh
Vice ordförande MalmöLundregionen
Malmö Stad